

Lumbaalpunctie

voor volwassenen

Binnenkort heeft u een afspraak voor een lumbaalpunctie (ruggenprik) op de polikliniek neurologie. Wat is een lumbaalpunctie? Waarmee moet u rekening houden en hoe kunt u zich voorbereiden?

Wat is een lumbaalpunctie?

Bij een lumbaalpunctie nemen we een kleine hoeveelheid hersenvocht (liquor cerebrospinalis) af voor onderzoek in het laboratorium. Het hersenvocht zit in een soort zak, die wordt gevormd door de hersenvliezen en loopt van de binnenkant van de schedel door alle wervels tot het stuitje. In de onderrug, onder de eerste lendenwervel, ligt geen ruggenmerg meer. In deze ruimte bevinden zich alleen nog hersenvocht en zenuwen. Op deze plek kunnen we, tussen de wervels, met een naald wat hersenvocht weghalen.

Insteekplaats voor de lumbaalpunctie

Voorbereiding

U hoeft zich voor het onderzoek thuis niet speciaal voor te bereiden. Tenzij de behandelend arts anders aangeeft, raden we u aan om van tevoren goed te eten en te drinken.

- Als u bloedverdünnende middelen gebruikt zoals fenprocoumon (Marcoumar), acenocoumarol, dabigatran (Pradaxa), apixaban (Eliquis), rivaroxaban (Xarelto) of plaatjesremmers zoals clopidogrel (Plavix / Grepid), carbasalaatcalcium of dipyridamol (Persantin), geeft u dit minimaal een week voor het onderzoek telefonisch of per mail door aan de polikliniek neurologie.

- Als u overgevoelig bent voor jodium, geeft u dit voor het onderzoek aan ons door.
- Neemt u iemand mee die u begeleidt en naar huis kan rijden.

Over de ingreep

Op de afgesproken dag en tijd meldt u zich zoals aangegeven in de afspraakbrief. Als u voordat de lumbaalpunctie plaatsvindt nog bloed moeten laten prikken, meldt u zich een half uur van tevoren bij de Bloedafname.

Let op: bent u verhinderd? Laat dat dan zo snel mogelijk weten. Dan kunnen wij een andere patiënt inplannen.

Wat we gaan doen

Een neuroloog of een neuroloog in opleiding voert de lumbaalpunctie uit. Een medisch assistierend medewerker van de polikliniek neurologie assisteert bij de punctie.

- Tijdens de lumbaalpunctie ligt u op een onderzoeksbank op uw zij, soms kunt u rechtop blijven zitten.
- Wij vragen u om uw rug zo krom mogelijk te maken.
- U trekt hierbij uw knieën zo ver mogelijk op en brengt uw hoofd in de richting van de knieën.
- De arts bepaalt heel nauwkeurig de plaats van de punctie.
- We desinfecteren de plaats van de punctie.
- De arts prikt met een dunne naald door de huid tussen de wervels en neemt het hersenvocht af.

Meestal gaat de punctie vrij vlot, maar het kan zijn dat de arts even moet zoeken met de naald om tussen de wervels door te komen. Ook kan het gebeuren dat de naald een passerende zenuw raakt. Dat geeft een pijscheut of prikkeling door een van de benen. Beide situaties zijn onprettig, maar niet gevaarlijk.

- Nadat voldoende vocht is afgenomen, verwijdt de arts de naald.
- Op de prikplaats plakken we een pleister.
- Het vocht wordt direct na de punctie onderzocht in het laboratorium.

De prik is even pijnlijk, vergelijkbaar met het afnemen van bloed. Van het wegnemen van het vocht voelt u niets. Het onderzoek duurt ongeveer 5 tot 20 minuten.

Na de ingreep

Na de lumbaalpunctie blijft u nog een half uur liggen. Daarna kunt u naar huis. Als u zich na het onderzoek niet goed voelt, zegt u dat tegen de medisch assistierend medewerker, die zo nodig kan overleggen met de arts. De pleister mag er na 1 uur weer af.

Vervoer

Het is niet verstandig om na de ingreep zelf een auto te besturen of met het openbaar vervoer te reizen. Het is dus raadzaam iemand mee te nemen die u ook weer naar huis kan rijden.

Bijwerkingen en complicaties

Meestal verloopt een lumbaalpunctie zonder bijwerkingen. 1 op de 5 patiënten krijgt na het onderzoek klachten van hoofdpijn of duizeligheid. Dit komt doordat er nog wat vocht uit het prikgaatje in de hersenvliezen, binnenin de rug, weglekt. Klachten ontstaan meestal bij het opstaan en verdwijnen als u weer gaat liggen. U kunt eventueel paracetamol innemen en extra veel drinken. Ook hebben veel patiënten baat bij het drinken van cafeïnehoudende dranken (koffie, cola).

Wanneer contact opnemen?

Neem contact op met de polikliniek neurologie als de hoofdpijn langer duurt dan 4 dagen of als u koorts krijgt.

De uitslag

De uitslag van het onderzoek is na enkele weken bekend en gaat naar de specialist die het onderzoek heeft aangevraagd. Als u nog geen afspraak heeft voor een vervolgconsult, maakt u dan alsnog die afspraak met uw specialist.

Vragen?

Heeft u nog vragen? Of is iets niet helemaal duidelijk? Vraag uw behandelend arts om uitleg, of bel de polikliniek neurologie. Wij helpen u graag.

Contact

Polikliniek neurologie: (010) 704 0130

Bereikbaar van maandag tot en met vrijdag van 8.00 – 16.30 uur

poli.neurologie@erasmusmc.nl

